

Сорокопуд Б.В.

*студентка 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

АДВОКАТСЬКА ТАЄМНИЦЯ

Правові засади адвокатської таємниці закріплені в Зу «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а охорона адвокатської таємниці зазначена в контексті Європейської конвенції з прав людини.

адвокати також керуються у своїй діяльності Правилами адвокатської етики, затвердженими вищою кваліфікаційною комісією адвокатури. Згідно вимог ст. 9 цих Правил розголошення відомостей, що складають адвокатську таємницю, заборонено за будь-яких обставин.

адвокатська таємниця охороняється і кримінально-процесуальним законодавством. стаття 46 кримінально-процесуального кодексу України передбачає, що документи, пов'язані з виконанням захисником його обов'язків при участі у справі, не підлягають огляду, розголошенню чи вилученню дізнавачем, слідчим, прокурором чи судом без його згоди. також ст. 65 кПК забороняє допитувати як свідків адвокатів з приводу того, що їм довірено або стало відомо при здійсненні професійної діяльності, якщо вони не звільнені від обов'язку зберігати професійну таємницю особою, яка довірила їм ці відомості. Заборона допиту адвоката як свідка встановлена і цивільним процесуальним кодексом України, кодексом адміністративного судочинства України.

етико-правові проблеми адвокатської таємниці досліджували м. ю. Барщевський, д. П. ватман, о. л. Жуковська, я. с. кисельов, і. л. Петрухін та ін.

у працях наведених вище авторів досліджувалось широке коло проблем адвокатури, включаючи і проблеми інституту захисту. Проте до них адвокатська таємниця не розглядалась через призму реформування права в Україні.

адвокат зобов'язаний зберігати адвокатську таємницю. Предметом адвокатської таємниці є питання, з яких громадянин або юридична особа зверталися до адвоката, суть консультацій, порад, роз'яснень та інших відомостей,

одержаних адвокатом при здійсненні своїх професійних обов'язків.

суб'єктами, на яких поширюється обов'язок збереження конфіденційності інформації, що складає адвокатську таємницю, є, крім адвоката, його помічники, посадові особи адвокатського об'єднання. Не можна з цих питань допитувати як свідків, крім зазначених осіб, також і технічних працівників адвокатського об'єднання. м. ю. Барщевський підкреслює, що конфіденційність має застосовуватися безвідносно до того факту, що інші особи можуть володіти цією ж інформацією».

обсяг відомої адвокату інформації, яка не підлягає розголошенню, можна визначити таким чином: це вся інформація, одержана від клієнта і про клієнта, а також яка стала відомою адвокату у зв'язку з поданням правової допомоги, здійсненням захисту і представництва, щодо якої відсутня згода клієнта на її розголошення. Правила адвокатської етики зобов'язують зберігати конфіденційність будь-якої інформації, зокрема, будь-яку інформацію про клієнта, в тому числі щодо його особи або інших осіб у процесі здійснення адвокатської діяльності. отже, до такої інформації належить і та, що свідчить про факт звернення особи до адвоката.

стосунки адвоката і його клієнта будуються на принципі конфіденційності, встановленому ч. 1 ст. 4 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Правила адвокатської етики розрізняють інформацію, що є конфіденційною, та інформацію, що становить адвокатську таємницю. адвокатською таємницею є: 1) інформація про клієнта та третіх осіб, що стала відома адвокату у зв'язку зі здійсненням адвокатської діяльності; 2) факт звернення клієнта до адвоката або адвокатського утворення; 3) суть доручення чи питання, з яким клієнт звертався до адвоката (адвокатського утворення), суть консультацій, порад, роз'яснень, наданих адвокатом (адвокатським утворенням), складені документи правового характеру, всі матеріали, що складають адвокатське досьє, інформація, яка зберігається на електронних носіях, та будь-які документи і відомості, одержані адвокатом при здійсненні адвокатської діяльності; 4) зміст договору про надання правової допомоги; 5) документи,

передані адво- кату клієнтом; 6) інші відомості, пов'язані з наданням адвокатом правової допомоги.

адвокат не має права при здійсненні професійної діяльності в суді будь-яким чином, безпосередньо або опосередковано пору- шувати конфіденційність інформації, яка відноситься до предмета адвокатської таємниці або є конфіденційною згідно з Правилами.

адвокатська таємниця — це не таємниця клієнта, передана адвокату «на зберігання до вимоги», і не таємниця лише одного адвоката, на яку поширюється його, а не клієнта «право власнос- ті»; це — їх спільна таємниця, правовий режим розголошення якої залежить від взаємної згоди клієнта і адвоката.

Право захисника мати конфіденційне побачення з підза- хисним без обмеження їх кількості та тривалості є абсолютним. тривалість побачення з обвинуваченим у сізо обмежується ро- бочим часом працівників цієї установи. Практика склалася таким

чином, що на кожне побачення захисник повинен отримувати від слідчого спеціальний дозвіл, що законом для нього не передбаче- но. Національне законодавство не передбачає обмежень щодо пра- ва захисника мати конфіденційне побачення із підзахисним.

обмеження права захисника на конфіденційність побачення з ув'язненим обвинуваченим в розвинутих країнах Європи ще не є вагомим аргументом в дискусії з приводу того, чи слід встановлю- вати такий порядок в Україні.

адвокатська таємниця розповсюджується на всі справи, в яких бере участь адвокат. адже найголовніше — побудова довірчих відносин. і немає різниці чи це справа на сто чи на мільйон грошо- вих одиниць.